

DETALJPLAN FÖR

Hovgården 1:8 m fl (Surahammars Herrgård)
Surahammar, Surahammars kommun
Västmanlands län

1994.08.19

reviderad 1994.10.04

ANTAGANDEHANDLING

DETALJPLAN FÖR HOVGÅRDEN 1:8 M FL,
SURAHAMMARS HERRGÅRD, SURAHAMMAR
SURAHAMMARS KOMMUN

PLANBESKRIVNING

- Handlingar Planförslaget består av plankarta med plan -
bestämmelser, illustration, genomförande -
beskrivning samt denna planbeskrivning
Planförslaget är daterat 1994.08.19, reviderad
1994.10.04.
- Planens syfte Planens syfte är att lägga fast vilken mark -
användning som skall gälla för herrgårds -
området samt att klargöra vilka bevarande -
värden som finns inom området, och hur dessa
skall tillgodoses.
- Planområdets läge, storlek Planområdet ligger på en ö i anslutning till
Strömsholms kanal/ Kolbäckån i Surahammars
samhälle. I sydväst avgränsas området av
Herrgårdsvägen och i nära anslutning till
området ligger Stenhuset med dess kultur -
verksamhet.
Planområdets storlek är 2,9 ha.

FÖRUTSÄTTNINGAR

- Gällande planer Idag finns ingen detaljplan över området.
Angränsande detaljplaner utgörs av detalj -
planen för Surahammars Bruk, laga kraft
1980-08-19.
I kommunens översiktsplan är området angivet
som del av tätort som skall planläggas.
- Riksintressen Planområdet ligger inom ett område som är av
riksintresse för kulturminnesvärden.
Kolbäckån/ Strömsholms kanal är även av
riksintresse för det rörliga friluftslivet.
Strömsholms kanal är dessutom byggnads -
minnesförklarad.

Strandskydd	Strandskydd gäller inom 100 m från Kolbäckssåns strandlinje.	-
Markägoförhållanden	Planområdet utgörs av fastigheten Hovgården 1:8, som är i kommunens ägo, samt av fastigheten Hovgården 1:15, som är privatägt.	-
Bebyggelse	<p>Bebyggelsen inom fastigheten domineras av herrgården, uppförd under åren 1856-58, som ersättning till en äldre herrgård, byggd 1814. Denna byggnad (Rosa Herrgården) flyttades till Förrådsholmen och är idag ombyggd till hyreslägenheter. Den nya herrgården kom att inrymma både bostad, brukskontor och laboratorium. Under senare tid har herrgården fungerat som restaurang och mindre konferensanläggning. Surahammars kommun har under våren 1994 förvärvat fastigheten.</p> <p>På herrgårdsfastigheten ligger även tre stycken mindre byggnader i en gårdsbildning. Två stycken är träbyggnader som använts som lider/ vagnförråd, samt en putsad stenbyggnad som är förråd.</p> <p>En ytterligare mindre byggnad som troligen använts som bykstuga ligger norr om de nämnda byggnaderna.</p> <p>I anslutning till herrgården ligger ett äldre enbostadshus, tillbyggt under 90-talet.</p>	- - -
Natur	<p>Planområdet utgör till sin större del av anlagd park. Stora lövträd (pyramidekar) utgör alléträd vid infarten. Parken är delad med olika funktioner- fruktträdgård, näckrosdamm, strövstråk m m. Norr om herrgården ligger en öppen plats mot Kolbäckssåns vattenspegel. Områdets östra del är vildvuxen och igenväxt mot Kolbäckssån. Tidigare spår av köksträdgård och bersåer finns inom området. Det huvudsakliga trädbeståndet utgörs av lövträd, i huvudsak björk, men även hassel förekommer.</p>	-

Grundför-
hållanden

Geoteknisk undersökning saknas för området. Planområdet innehåller ett låglänt parti i sin östligaste del, vilket förmodas innehålla lera. Denna mark avses att exploateras, varför en detaljerad undersökning krävs i samband med projekteringen. Övriga markområden som berörs av förändringar bör översiktligt studeras geotekniskt. Eventuell förekomst av radongas bör kartläggas.

Teknisk
service

Fastighetens interna vatten- och avloppsnät beräknas ha kapacitet för kommande om- och nybyggnader. Dagvattnet kommer att infiltreras inom området i största möjliga mån direkt eller via den befintliga dagvattenanläggningen. Allmänna elledningar och teleledningar finns som jordkabel längs Herrgårdsvägen.

PLANFÖRSLAGET

Bakom kommunens övertagande av Surahammars Herrgård i mars 1944 fanns två motiv. Dels att bevara en kulturhistoriskt värdefull miljö, dels att utveckla både byggnad och park till en mötesplats för surahammarsbor i olika åldrar med inslag av kultur, nöje, restaurangverksamhet, museum, kursverksamhet etc.

Herrgården skall upprustas och återställas utvändigt i ursprungligt skick. Byggnaden skall innehålla skilda aktiviteter enligt ovan. Herrgårdsparken skall rekonstrueras i enlighet med tidigare utseende. Parkens östra del, den ej anlagda, föreslås användas för den kombinerade scenen och dansbanan. Två av förrådsbyggnaderna föreslås rivas, medan den putsade förrådsbyggnaden upprustas och används för uteservering bl a. I anslutning till serveringen skapas några enkla, små paviljongbyggnader att användas till typ lotteri, regnskydd, lusthus etc. Lusthusen placeras även ut på två ställen i parken, varav ett vid norra stranden och ett vid kullen i anslutning till strandpartiet västerut.

Bef byggnader Herrgården har givits beteckningen Q (kultur-reservat) i planbestämmelserna, vilket innebär att användningen av byggnaden inte får motverka bevarandesyftet och att olägenheter för omgivningen inte får uppkomma. Byggnaden skall bl a användas för restaurang- och viss kursverksamhet.

Olika typer av museiverksamhet i herrgården planeras, bl a uppbyggnad av ett kvinnehistorisk museum, samt att i Herrgården även ges plats för den donation som kommunen erhöll i form av konstnären Anna Troili-Peterssons samling av tavlor och skulpturer. Då konstnären dessutom växte upp på Herrgården och då många av verken även tillkom där, bör samlingen ges en permanent plats på Herrgården. Återskapande av det forna brukskontoret, en gång beläget på Herrgården, ingår också i de aktuella planerna.

Herrgården skall under hösten 1994 upprustas utvändigt, bl a med bidragsstöd från Länsarbetsnämnd och antikvariska myndigheter. Den större befintliga putsade förrådsbyggnaden upprustas att användas för sommarservering med tillhörande berså.

Det lilla bykhuset får ny användning som servicebyggnad med toaletter.

Förrådsbyggnaderna ges beteckning R med index i bestämmelserna, vilket här innebär att byggnaderna ingår i begreppet kultur, park.

Herrgårds-parken

Parken, i sin anlagda del skall återställas i skick så långt möjligt lika befintlig parkanläggning. Kompletteringar skall ske genom att tillskapa små platser vid stranden med lusthus och bryggor för fiske och angöring för småbåtar. Möjlighet till utomhusutställningar skall finnas framför herrgården. Skyltning av verksamheten inom området skall göras varsamt och i samklang med områdets karaktär. Promenadslingan runt parken skall förbättras och kompletteras och förses med ytterligare belysningspunkter. Rensning av sly vid stränderna skall utföras.

Parkens bestånd av fruktträd och bärbuskar skall behållas intakt. Erfordeliga kompletteringar av parkens vegetation och planteringar utföres om behov finns. En skötselplan för vård och skydd av vegetationen skall upprättas innan detaljplan antages. Utställningsförslaget har kompletterats med en inmätning av skyddsvärt trädbestånd och ett skydd för trädfällning inom området.

Nya parken

Herrgårdsområdets östra del skall förändras och ges ett nytt innehåll. Den naturliga avgränsningen mot den anlagda parken som finns idag skall vara kvar. I den nordöstra delen av området skall marken planeras för och användas som ett friluftsområde med en kombinerad scen och dansbana. Sittplatser anordnas genom flyttbara bänkar med plats för ca 200 personer. Runt området anläggs en promenad slinga. Vegetationen mot Kolbäcksån behålls och utgör ett skydd för bebyggelsen på andra sidan Kolbäcksån. Kompletterande vegetation kan bli aktuellt, för att ytterligare bidra till trevnad och ro inom området och samtidigt utgöra en viss ljudskärm. Marken framför scenen kan vara gräs kombinerat med plattinläggningar. Söder om scenen används området för parkan knutna verksamheter som servering (befintlig byggnad) och säljstånd, regnskydd (nya enkla paviljonger). Markbehandling med grus och plattor i anslutning till servering.

Strandskydd

Strandskyddet föreslås upphävas inom del av planområdet som utgörs av kvartersmark, se kartbilaga. Särskilda skäl föreligger då området utgör en etablerad tomtplats.

Scen- och dansbana

Den kombinerade scenen och dansbanan är avsedd för teater, musik- och dansföreställningar, liksom allmän dans till levande eller inspelad musik. Byggnaden orienteras i västlig/ostlig riktning och utföres med tät vägg i sin bakre " halva " del, vilket gör byggnaden bättre ur störningssynpunkt. Scenen/dansbanan ges en yta av 200 - 300 m² med en arkitektonisk

framtoning som är lätt och med "säsongbetonat" utseende. Fysiskt är scenen belägen helt skild från Herrgården med dess park. Byggnaden skall uppföras i trä med tak av bandtäckt plåt.

Verksamheten Herrgårdsparken och den nya parken är en bra miljö för större publika arrangemang, dock skall varsamhetskravet beträffande den känsliga miljön alltid sättas främst. Störning för kringboende vid större arrangemang är oundvikligt, men med god organisation och information skall ev olägenheter minimeras. Verksamheten i Herrgården byggs upp under en längre period. Begränsad rumskapacitet gör att samarbete bör övervägas med Vandrarhemmet Bruksgården eller andra anläggningar i kommunen.

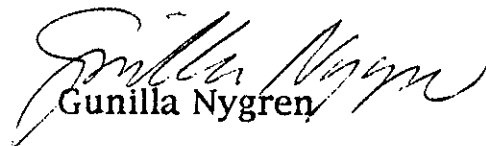
Trafik, parkering Den trafik som angör området, dvs besökare till främst herrgården angör området liksom tidigare via den södra infarten och parkerar på gårdsplanen. Vid större arrangemang typ Surahammarsveckan används parkeringsytor vid Stenhuset och söder om Herrgårdsvägen

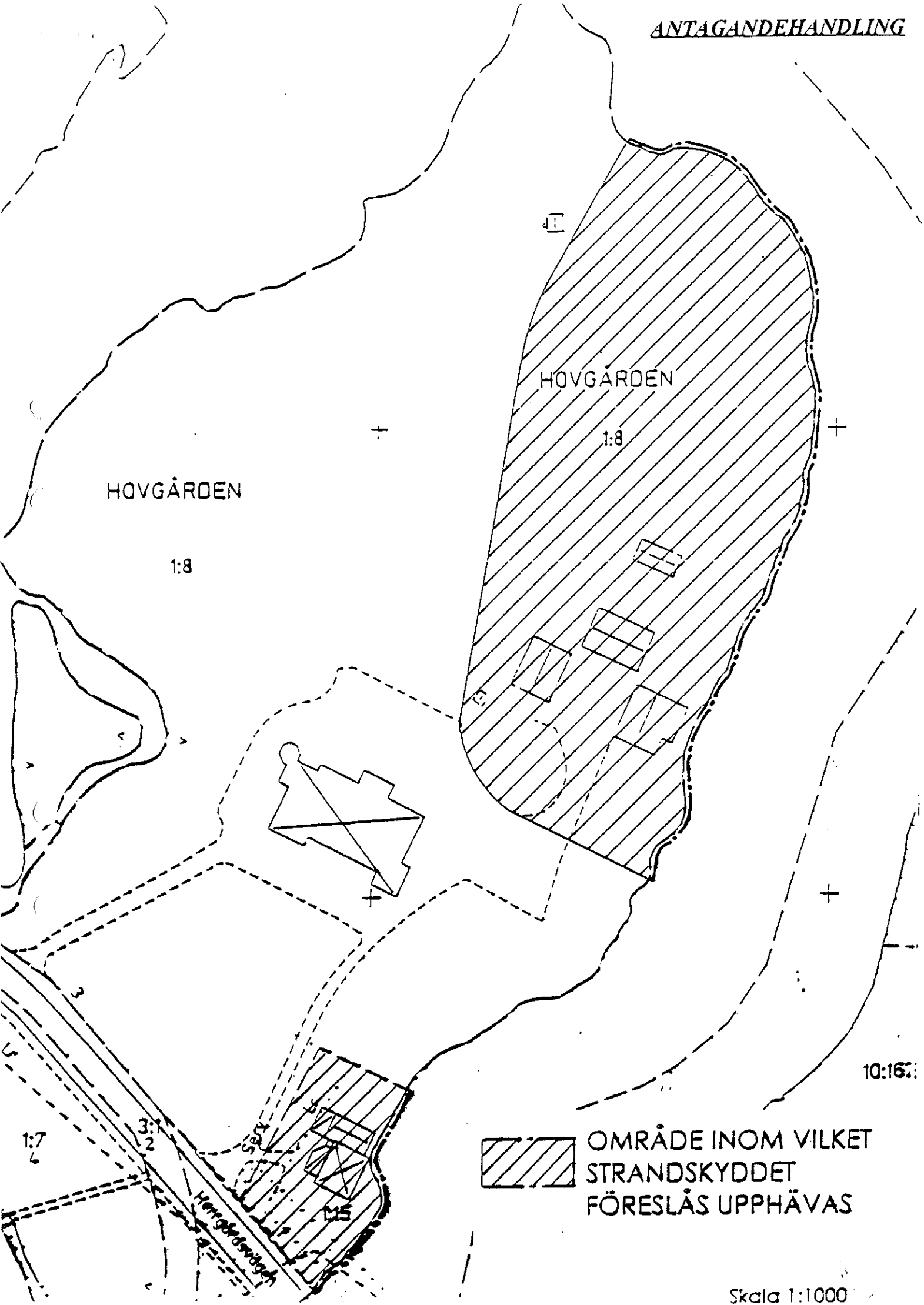
Teknisk service Nya vatten- och avloppsledning till servicebyggnad och toalettbyggnad ansluts via det befintliga nätet inom området. Befintlig kapacitet för elförsörjning inom området beräknas även klara belastning av tillkommande utomhusbelysning och för scen/dansbana samt övriga byggnader. Telekabel finns i Herrgårdsvägen.

Genomförandetid Genomförandetiden är satt till 5 år, då kommunens avsikt är att genomföra detaljplanen snarast.

Detta planförslag har upprättats av Gunilla Nygren, Ark-In i Västerås i samråd med Dolwai Hellberg, Surahammarshus AB och Lennart Fast, Surahammars kommun och på uppdrag av Surahammars Kommun.

Västerås 1994-10-04

Gunilla Nygren

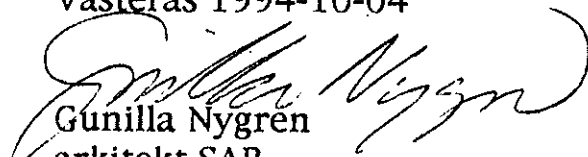
OMRÅDE INOM VILKET
STRANDSKYDDET
FÖRESLÅS UPPHÄVAS

DETALJPLAN FÖR HOVGÅRDEN 1:8 M FL,
SURAHAMMARS HERRGÅRD, SURAHAMMAR
SURAHAMMARS KOMMUN

GENOMFÖRANDEBESKRIVNING

- Syfte Planens syfte är att lägga fast markanvändningen inom området, samt att klargöra och säkerställa bevarandevärdena inom området.
- Tidplan Samråd och utställning av denna detaljplan beräknas ske under hösten 1994. Planen förväntas antas av kommunfullmäktige under nov månad
- Avtal Surahammarshus Förvaltnings AB skall på kommunens uppdrag ansvara för projektledning i samband med upprustning av Herrgården och åtaganden i samband med genomförandet av detaljplanen.
- Kostnader Kostnader för upprättande och genomförande av denna detaljplan åvilar Surahammars kommun. Delar av kostnad bestrides av Länsarbetsnämnden och viss del av restaureringsarbetena på Herrgården kommer troligen att finansieras genom bidrag från statliga kulturmiljövårdsanslag.
- Genomförandetid Genomförandetiden är 5 år, dvs genomförandetiden slutar 1 januari år 2000.

Västerås 1994-10-04

Gunilla Nygren
arkitekt SAR